

Vlaams
Parlement

ingediend op **1300** (2017-2018) – Nr. 2
20 november 2017 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Jos De Meyer

over het ontwerp van decreet

houdende wijziging
van het decreet van 30 april 2009
betreffende het secundair na secundair onderwijs
en het hoger beroepsonderwijs
en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013,
wat betreft het hoger onderwijs

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Kathleen Helsen.

Vaste leden:

Vera Celis, Paul Cordy, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck;

Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jan Durnez, Kathleen Helsen;

Ann Brusseel, Jo De Ro;

Caroline Gennez, Tine Soens;

Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Peter Persyn, Grete Remen, Willy Segers, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers, Orry Van de Wauwer;

Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;

Katia Segers, Steve Vandenberghe;

Elke Van den Brandt.

Documenten in het dossier:

1300 (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs	4
1.	Algemene situering	4
2.	Faciliterende maatregelen hoger beroepsonderwijs.....	4
3.	Rationalisatie	4
3.1.	Duidelijkere definiëring van afstudeerrichting	4
3.2.	Verscherping aanvraagprocedure nieuwe opleidingen.....	5
3.3.	Hogeronderwijsregister als authentieke informatiebron	6
4.	Hervorming toelatingsexamen voor arts en tandarts.....	7
5.	Verplichte niet-bindende toelatingsproeven	8
II.	Bespreking	9
1.	Vragen en opmerkingen van de leden.....	9
1.1.	Tussenkoms van Koen Daniëls	9
1.2.	Tussenkoms van Jos De Meyer	10
1.3.	Tussenkoms van Ann Brussee.....	11
1.4.	Tussenkoms van Tine Soens.....	12
1.5.	Tussenkoms van Paul Cordy	12
1.6.	Tussenkoms van Vera Celis	13
1.7.	Tussenkoms van Kathleen Helsen.....	13
2.	Antwoorden van minister Hilde Crevits	13
3.	Aanvullende vragen en slotreplieken	15
III.	Stemmingen	17
1.	Artikelsgewijze stemming	17
2.	Stemming over het geheel.....	18
	Gebruikte afkortingen	19
	Tekst aangenomen door de commissie.....	20

Op donderdag 9 november 2017 werd in de Commissie voor Onderwijs het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs, besproken en – mits twee kleine technische correcties – goedgekeurd.

I. Inleidende uiteenzetting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs

1. Algemene situering

Minister *Hilde Crevits* licht het ontwerp van decreet toe. Het betreft een verzamel-decreet, dat de basis vormt voor enkele belangrijke realisaties binnen het hoger onderwijs: de rationalisatie van het opleidingsaanbod; de hervorming van het toelatingsexamen voor de opleidingen arts en tandarts; de invoering van de verplichte, niet-bindende toelatingsproeven. Daarnaast bevat het decreet nog enkele kleinere wijzigingen waarvoor ze verwijst naar de memorie van toelichting.

2. Faciliterende maatregelen hoger beroepsonderwijs

Met betrekking tot het hoger beroepsonderwijs bevat het ontwerp van decreet faciliterende maatregelen voor de omvorming en actualisatie van de huidige opleidingen aan de centra voor volwassenenonderwijs, zodat die inhoudelijk al een update hebben vooraleer ze in 2019 een doorstart krijgen als graduaatsopleidingen binnen de hogescholen. De minister preciseert daarbij dat de eigenlijke basis voor de uitbouw van de graduaatsopleidingen zal worden gelegd in een afzonderlijk ontwerp van decreet, dat momenteel nog in de onderhandelingsfase zit en daarna zal worden voorgelegd aan het parlement.

De maatregelen die al in voorliggend verzameldecreet zijn opgenomen, zijn bedoeld om de voorbereidingen goed te laten verlopen in de aanloop naar 1 september 2019. Ze dienden daarom in een eerdere decretale tekst te worden ondergebracht, zoals dat ook al gebeurd is in het zogenaamde 'spoeddecreet' van een jaar geleden (decreet van 23 december 2016 tot wijziging van regelgeving over de taalexamenregeling van het personeel, de studiegebieden en de programmatieprocedure voor het secundair volwassenenonderwijs, de programmatie van opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, een benoemingsstop voor het hoger beroepsonderwijs en de specifieke lerarenopleiding in de centra voor volwassenenonderwijs en bepaalde aspecten van alternerende opleidingen).

3. Rationalisatie

Als eerste thema bespreekt de minister vervolgens de rationalisatie van het opleidingsaanbod. De minister herinnert eraan dat in het regeerakkoord (*Parl.St.* VI.Parl. 2014, nr. 31/1, p. 96) en haar beleidsnota (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 133/1, pp. 42-43) gesteld wordt dat "we samen met de associaties, hogescholen en universiteiten werk maken van de rationalisering van het hogeronderwijsaanbod". In eerste instantie werd twee jaar lang een moratorium ingesteld voor nieuwe bachelor- en masteropleidingen. Dat heeft de ruimte gegeven om intensief met het veld te zoeken hoe het opleidingsaanbod up-to-date kan worden gehouden zonder het telkens uitgebreider en minder transparant te maken.

3.1. Duidelijkere definiëring van afstudeerrichting

In het ontwerp van decreet zijn een aantal zeer concrete maatregelen opgenomen. Om te beginnen wordt veel duidelijker gedefinieerd wat een afstudeerrichting is. Tot vandaag kan men iedere differentiatie van minstens 30 studiepunten benoemen

als een afstudeerrichting. Dat wil zeggen dat men dus op basis van slechts één afwijkend semester een andere 'ondertitel' op het diploma kan zetten, terwijl in het geval van een bachelor nog steeds vijf semesters identiek zijn.

Anderzijds is er momenteel ook geen maximum voorzien. Men kan dus een afstudeerrichting maken van de volledige drie jaar (180 studiepunten), zodat men in feite een volledig nieuwe opleiding creëert zonder die een andere benaming te geven. Enkel de 'ondertitel' van het diploma is dan anders. Die ruime mogelijkheden dragen vanzelfsprekend niet bij tot de transparantie: in sommige gevallen wordt de afstudeerrichting bijna belangrijker dan het eigenlijke diploma.

Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt daarin voor duidelijkheid gezorgd. De minimumomvang wordt in de professionele opleidingen 60 studiepunten: om een afstudeerrichting te kunnen vermelden op het diploma moet de differentiatie dus het equivalent zijn van een opleidingsjaar. Kleinere differentiaties zijn keuzevakken, die uiteraard mogelijk blijven, maar niet hoeven te leiden tot een vermelding op het diploma.

Voor de academische opleidingen blijft het minimum op 30 studiepunten, omdat die opleidingen van nature breder zijn, en in het geval van de masters ook korter in totaliteit.

De maximumomvang wordt 120 studiepunten: een afstudeerrichting kan dus niet groter zijn dan het equivalent van twee opleidingsjaren. Dat wil zeggen dat minstens een van de drie opleidingsjaren gemeenschappelijk is voor alle afstudeerrichtingen binnen eenzelfde bacheloropleiding.

Er wordt voorzien in een uitzondering voor de kunsten, omdat de gekozen kunstdiscipline, bijvoorbeeld het muziekinstrument, aanleiding geeft tot meer individualisering van het curriculum. Voor de professionele bachelors waar nu nog zeer grote afstudeerrichtingen zijn, wordt voorzien in een overgangsperiode waarin 150 studiepunten ook nog toegelaten worden. Over vijf jaar wordt geëvalueerd of ook die opleidingen naar afstudeerrichtingen van maximum 120 studiepunten kunnen gaan.

3.2. Verscherping aanvraagprocedure nieuwe opleidingen

Daarnaast wordt de aanvraagprocedure voor nieuwe opleidingen verscherpt. Om een nieuwe opleiding aan te vragen – in de hypothese dat er geen moratorium is – moet een instelling twee stappen doorlopen: de beoordeling van de macrodoelmatigheid door de Commissie Hoger Onderwijs, en de beoordeling van de kwaliteit via de toets nieuwe opleiding bij de NVAO. Die tweetrapsprocedure wordt behouden maar ook verscherpt op een aantal punten.

Ieder dossier moet voortaan voorafgaandelijk advies krijgen van de andere universiteiten en hogescholen, anders is het onontvankelijk en kan de Commissie Hoger Onderwijs het niet behandelen. Het advies moet minstens aangeven of de aanvraag een totaal nieuwe opleiding is, of een reeds bestaande, of een nieuwe opleiding die verwant is aan reeds bestaand aanbod. Men moet dan kunnen motiveren waarom eenzelfde of vergelijkbare opleiding meerdere keren kan worden aangeboden, rekening houdend met de regionale spreiding en de fijnmazigheid.

Dat wil zeggen dat aan de hogescholen en universiteiten gevraagd wordt om elkaar vanaf nu eerst in de ogen te kijken, in de plaats van ieder afzonderlijk dossiers in te dienen, zonder coördinatie, en meestal vanuit een soort concurrentie. Daarmee wordt een grote verantwoordelijkheid bij het veld zelf gelegd. Het advies hoeft niet positief te zijn. De instellingen krijgen dus geen vetorecht over elkaars dossiers.

De minister wil wel dat de Commissie Hoger Onderwijs in ieder dossier kan terugvinden hoe het onderwijsveld er zelf naar kijkt.

Verder worden de criteria verhelderd waarmee de Commissie Hoger Onderwijs de macrodoelmatigheid moet beoordelen. Daarbij wordt expliciet bepaald dat de commissie moet nagaan wat de verwevenheid is van de nieuw aangevraagde opleidingen ten opzichte van wat al bestaat.

Het starten van een nieuwe bachelor- of masteropleiding vergt de afbouw van een bestaande bachelor- of masteropleiding. Dat is nu al zo, maar men kon die vereiste eenvoudig ontwijken door de opleiding als uniek voor te stellen. Dat automatisme wordt vervangen door een motivatieplicht ten aanzien van de Commissie Hoger Onderwijs, die voortaan afzonderlijk moet oordelen over de vrijstelling van inruil. Het is immers nooit de bedoeling geweest om bestaande opleidingen arbitrair af te bouwen. Daarom blijft de afwijking van de inruilvereiste mogelijk, maar ze moet voortaan wel overtuigend verdedigd worden. De minister wil instellingen absoluut aanzetten om niet alleen te denken aan meer opleidingen, maar ook zeer kritisch te kijken naar het bestaande aanbod.

Het veranderen van de vestigingsplaats van een hogeschoolopleiding wordt voortaan ook voorgelegd aan de Commissie Hoger Onderwijs. Momenteel kunnen hogescholen een opleiding binnen hun campussen verschuiven via een interne procedure binnen de VLUHR. Een dergelijke verhuizing kan echter een impact hebben op de macrodoelmatigheid, zeker nu hogescholen door fusies vaak in een ruimere regio campussen hebben. Het is dan ook het logisch dat deze vragen ook via de commissie passeren.

Voor de toekomstige graduaatsopleidingen is nu al voorzien in dezelfde procedure als voor de bachelor- en de masteropleidingen. Op die manier wordt er voor deze opleidingen dus nu al geanticipeerd op een rationele uitbouw. De eerste stap blijft echter de omvorming van wat vandaag bestaat aan de CVO's op de vestigingsplaatsen die er zijn. Het principe van verplichte inruil, dat vandaag enkel geldt voor bachelor- en masteropleidingen, wordt vooralsnog niet uitgebreid naar de graduaatsopleidingen.

De maximale kostprijs voor een toets nieuwe opleiding bij de NVAO wordt opgetrokken van 5000 naar 20.000 euro. Vandaag is het zo dat de NVAO een deel van de eigen subsidie moet inzetten om die toetsen te doen, terwijl het initiatief voor een nieuwe opleiding volledig bij de aanvragende instelling zelf ligt. De subsidie van de NVAO is echter bedoeld voor de algemene kwaliteitszorg van het hoger onderwijs en niet als cofinanciering voor aanvraagdossiers voor nieuwe opleidingen. Deze bepaling is bedoeld als decretale basis voor een ministerieel besluit waarin dan de effectieve kostprijs wordt vastgelegd. Het is de bedoeling om voor de hogescholen en universiteiten een bedrag van 10.000 euro te hanteren en voor de andere instellingen, bijvoorbeeld de geregistreerde instellingen die ook een erkend diploma kunnen aanvragen, het maximumbedrag van 20.000 euro.

3.3. Hogeronderwijsregister als authentieke informatiebron

Daarop gaat de minister in op het Hogeronderwijsregister. Een belangrijk element van transparantie is de manier waarop men informatie over het opleidingsaanbod kan raadplegen. Vandaag zijn er meerdere bronnen: een besluit van de Vlaamse Regering met een lijst van alle bestaande opleidingen, de databank hoger onderwijs van de administratie (die vooral gebruikt wordt voor de financieringsmotor), en het hogeronderwijsregister, dat alle informatie bevat over de accreditatie van de opleidingen.

Die drie bronnen worden in het voorliggende ontwerp van decreet geïntegreerd tot één authentieke bron, onder de benaming Hogeronderwijsregister. Dat zal voortaan automatisch gevoed worden door de gegevens die na goedkeuring door de regering terechtkomen in de databanken van de administratie, en de gegevens van de NVAO wanneer het gaat om de accreditatie van de opleidingen. Zo zal men komen tot één officiële bron voor het hele aanbod binnen het Vlaamse hoger onderwijs. Van die bron werd het belang reeds onderstreept als 'witte lijst' in de strijd tegen nepuniversiteiten. De website is beschikbaar in het Nederlands en het Engels. De minister heeft de opdracht gegeven om ook in een Franse vertaling te voorzien. Doordat alle informatie gebundeld wordt, zal het ook eenvoudiger zijn om die zonder manuele interventies (en dus mogelijke fouten) door te geven aan websites zoals Onderwijskiezer, die door veel jongeren wordt gebruikt om een zicht te krijgen op wat er bestaat.

4. Hervorming toelatingsexamen voor arts en tandarts

Tweede grote thema is de hervorming van het toelatingsexamen voor arts en tandarts. Over de hervorming daarvan is in de commissie al vaak gesproken. Van bij de start van de legislatuur heeft de minister het initiatief genomen om dat examen kritisch onder de loep te nemen. Het bestaat in Vlaanderen sinds 1996 en is al twintig jaar de manier waarop Vlaanderen zorgt dat er niet meer artsen en tandartsen worden opgeleid dan er federaal tot het beroep worden toegelaten. De cijfers tonen aan dat men er zo effectief in slaagt om binnen het contingent te blijven.

De examenvorm is echter stilaan onhoudbaar geworden: het aantal kandidaten is in die twintig jaar immers vervijfvoudigd. Dat zet een enorme druk op het examen. De moeilijkheidsgraad nam steeds verder toe en het aantal juridische betwistingen ook. Daarom werd al in 2014 een begeleidingscommissie aangesteld, met niet alleen professoren maar ook studenten en vertegenwoordigers uit het secundair onderwijs.

Het voorliggende ontwerp van decreet regelt de hervorming van de formule van het examen: van de huidige formule met een absolute cesuur (alle geslaagden krijgen toegang tot de opleiding) naar een vergelijkend examen met een numerus fixus (slechts de eerste x geslaagden krijgen toegang). Daarmee wordt niet over één nacht ijs gegaan. De begeleidingscommissie werkte meer dan een jaar aan haar adviezen, de Vlor gaf advies, en de voorstellen werden ook grondig juridisch geanalyseerd. De vrije toegang tot het hoger onderwijs wordt immers beperkt, en dat is in ons systeem allesbehalve een evidentie.

Hoe die numerus fixus precies in zijn werk gaat, kan men gedetailleerd lezen in de decreettekst en de memorie van toelichting. De minister vat enkele elementen ervan samen.

Er komen twee aparte examens: een voor arts en een voor tandarts. De reden is dat ieder examen moet uitmonden in een ranking volgens de behaalde score, op basis waarvan een vooraf bepaald aantal kandidaten toelating krijgt om te starten. De inhoud en moeilijkheid van beide examens blijft echter gelijk. Nog steeds worden enkel geslaagde kandidaten opgenomen in de ranking: geslaagd zijn blijft een noodzakelijke voorwaarde, maar is dus niet langer voldoende.

Deelnemers weten voor 1 augustus of ze toelating krijgen, er is geen wachtlijst. Het kan zijn dat sommigen zich toch niet inschrijven in de opleiding, maar die marge is al meegerekend in de numerus fixus zelf en kan, als ze erg groot zou zijn, ook nog het jaar nadien gecorrigeerd worden. De toelating tot de opleiding blijft levenslang geldig. Men kan dus meedoen, vervolgens een jaar naar het buiten-

land gaan, en dan pas starten. Ook kandidaten die vroeger al geslaagd waren, behouden hun recht op toelating.

Doordat de selectie op 1 augustus bekend is, kunnen eventuele beroepen ook al tegen de start van het academiejaar afgehandeld zijn, tijdens de maand augustus intern door de examencommissie, en eventueel tijdens de maand september bij de Raad van State. De beroepstermijnen zelf worden nog vastgelegd in een uitvoeringsbesluit dat allerlei modaliteiten van het examen regelt.

Een herkansing in augustus is geen optie bij een vergelijkend examen. Men moet immers alle kandidaten kunnen vergelijken op basis van hetzelfde examen. Die situatie is eigen aan vele selectie-examens, maar uiteraard valt zij hier op omdat wordt overgestapt van het ene op het andere systeem. De minister benadrukt daarbij dat dat aspect grondig is doorgesproken met de studenten, en dat ook zij begrijpen dat een herkansing niet mogelijk is.

Doordat de numerus fixus op voorhand bepaald is, kan de moeilijkheidsgraad van het examen wat zakken, waardoor het terug beter aansluit bij de leerstof van het secundair onderwijs, en er minder reden is om vragen te schrappen of juridisch aan te vechten. Bij een ex aequo tussen deelnemers speelt het voordeel voor de kandidaat, zelfs als het quotum daardoor een beetje overschreden moet worden. Men wil immers een gelijke behandeling.

Er blijven twee onderdelen: kennis en inzicht in de wetenschappen, en een onderdeel rond generieke competenties. Het tweede onderdeel krijgt een update. Er wordt afgestapt van de oude benaming 'informatie verwerven en verwerken'. Aan een werkgroep werd gevraagd om dat te actualiseren, zodat het echt gaat over zaken die belangrijk zijn in de latere arts- of tandartsenpraktijk, bijvoorbeeld analytisch vermogen en empathie.

In een vergelijkende formule winnen de generieke competenties ook aan belang. Doordat voortaan immers de hoogte van de totale score belangrijk wordt in de plaats van louter het geslaagd zijn, zullen kandidaten die goed scoren op de generieke competenties hoger in de ranking eindigen. Beide onderdelen hebben immers hetzelfde gewicht, terwijl nu in de feiten meestal de wetenschappen de doorslag geven.

De eigenlijke organisatie van het examen delegeert het ontwerp van decreet, net als vandaag, aan de Vlaamse Regering en de examencommissie. Het uitvoeringsbesluit is in voorbereiding. Tegen januari zullen alle modaliteiten bekend zijn.

5. Verplichte niet-bindende toelatingsproeven

Derde grote thema wordt gevormd door de verplichte, niet-bindende toelatingsproeven. Een van de ambities van het regeerakkoord is de uitbouw van verplichte niet-bindende proeven in de overstap van het secundair naar het hoger onderwijs. Er is voorzien in twee soorten proeven: oriënteringsproeven in de eindfase van het secundair onderwijs, en toelatingsproeven bij de start in het hoger onderwijs. Met Columbus heeft de oriënteringsproef alvast een stevige plaats gekregen.

Sinds dit academiejaar vragen de lerarenopleidingen van de hogescholen ook dat alle starters deelnemen aan de niet-bindende toelatingsproef die men daar heeft ontworpen. Vandaag hebben ruim 8700 studenten dat ook gedaan. Binnen de universiteiten had men al de zogenaamde ijkingsstoetsen voor enkele opleidingen, en die heeft men de afgelopen jaren verder uitgebouwd en ontwikkeld voor bijkomende opleidingen. De minister heeft de VLHORA en de VLIR de afgelopen jaren via projectmiddelen ondersteund voor deze ontwikkelingen. Deelname aan die proeven is tot nu toe sterk aanbevolen maar nog niet afdwingbaar. De regelgeving

voorziet immers geen mogelijkheid om studenten te weigeren indien ze de proef niet zouden afleggen.

Met het ontwerp van decreet wordt nu wel de decretale basis gelegd om deelname aan de proef ook juridisch afdwingbaar te maken. Belangrijk daarbij is dat het gaat om de verplichte deelname. Men moet de proef dus afleggen. Maar de proef blijft niet-bindend: ongeacht het resultaat mag men zich altijd inschrijven. Het gaat dus wel degelijk om toelatingsproeven, maar de toelating wordt enkel afhankelijk gemaakt van de deelname, en niet van het resultaat. Dat is fundamenteel anders dan het geval is bij arts-tandarts, waar het dan ook gaat om een toelatingsexamen.

Concreet creëert het ontwerp van decreet de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering per opleiding bepaalt of de deelname aan een proef een toelatingsvoorwaarde wordt. Dat gebeurt na raadpleging van de VLUHR, omdat de regering dat natuurlijk enkel kan doen wanneer er een goede proef voorhanden is.

De proef moet ook instellingsneutraal zijn. Het mag niets uitmaken waar de kandidaat deelneemt. De finale keuze bij welke instelling de student inschrijft, blijft vrij.

De proeven voor leraar en burgerlijk ingenieur zijn klaar om vanaf volgend academiejaar te kunnen worden verplicht. Volgende week spreekt de minister de VLUHR ook nog over het verdere tijdspad en de uitbreiding naar andere opleidingen. Zij herinnert in dat verband aan het recente debat in deze commissie over de richting diergeneeskunde (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1145/1-2).

Het ontwerp van decreet voorziet ook in de mogelijkheid om remediëring op te leggen aan studenten die een bepaalde cesuur niet halen. Daaruit blijkt opnieuw dat de proeven niet bedoeld zijn als extra drempel, maar wel om studenten met meer kans op slagen aan hun opleiding te laten beginnen.

De minister beseft maar al te goed dat er over de verplichte niet-bindende toelatingsproeven vele meningen bestaan, die zij ook alle beluistert en probeert te begrijpen. De doelstelling is en blijft voor haar zeer duidelijk. Studenten die aan een opleiding starten, moeten dat doen met een perspectief om binnen een redelijke termijn effectief het diploma te behalen. De proeven kunnen daarbij helpen: eerst een realistische studiekeuze maken dankzij de algemene oriënteringsproef Columbus, en vervolgens via de toelatingsproeven per opleiding inzicht krijgen in wat concreet de verwachtingen zijn en hoe de eigen startcompetenties daaraan tegemoet komen. Daaruit kan men als student ofwel vertrouwen putten, ofwel een signaal krijgen om bij te spijkeren. In dat laatste geval kan er remediëring komen. Het is dus geen verhaal van drempels opwerpen, onderstreept de minister, want dan zou men bindende toelatingsexamens moeten organiseren zonder remediëring, maar wel een verhaal van inzetten op meer kansen voor iedereen.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkoms van Koen Daniëls

Koen Daniëls erkent dat het voorliggende ontwerp van decreet belangrijk is voor de rationalisatie van het hoger onderwijs. De commissie-Soete sprak, begin 2008, al over de mate van differentiatie en verwevenheid van studierichtingen. Het verschil tussen studierichtingen is zowel belangrijk voor studenten als voor arbeidsmarkt en docenten. In dat opzicht is wat voorligt, een stap naar meer transparantie en leesbaarheid. Het nagaan van de verwantschap bij de aanvraag van nieuwe opleidingen, is een goede zaak. Het Hogeronderwijsregister wordt volgens het lid de plaats van informatie, objectief gevalideerd en onafhankelijk van de aanbieders.

De Commissie Hoger Onderwijs krijgt er belangrijke taken bij. Haar samenstelling, die aan de Vlaamse Regering gedelegeerd wordt, moet dan ook degelijk zijn, onderstreept hij.

De genoemde minimale verschillen van 60 en 30 studiepunten treedt hij bij, en ook dat men kijkt naar het bestaande aanbod. Met betrekking tot de inruilverplichting wil het lid wel voor twee zaken waarschuwen, namelijk dat deze verplichting geen innovatie mag tegenhouden, of tot gevolg mag hebben dat men iets moet schrappen dat daar eigenlijk te goed voor is.

Wat het toelatingsexamen voor arts en tandarts betreft, is de probleemstelling dat bij loutere afstemming op de eindtermen van het secundair onderwijs te veel kandidaten slagen. Op dat punt merkt hij op dat niet alle gemeenschappen in België even consciëntieus met de contingentering omgaan, wat trouwens ook geldt voor andere aspecten van de sociale zekerheid. Men kan dit gerust stuitend noemen als men het plaatst tegenover de kandidaat-studenten die in Vlaanderen niet kunnen starten.

In deze context is hij voorstander van bijsturing en de creatie van duidelijkheid. Een numerus fixus lost het probleem op van een kunstmatige cesuur via een selectie aan de hand van vragen. Zijn fractie heeft wel vragen bij het feit dat het vergelijkend examen maar op één moment doorgaat, ook al begrijpt hij de methodologische uitleg voor het niet voorzien in een herkansing. Men zal echter maar de pech hebben dat men net dan zijn dagje niet heeft, ziek is of zijn bus mist. Hij dringt erop aan daar alsnog een creatieve oplossing voor te zoeken. Verder bepleit hij om ook na te denken over manieren om de kandidaten voor te bereiden, afgezien van degelijk secundair onderwijs. Wat kan de overheid doen om te vermijden dat men bij dure privérepetitoren moet aankloppen? En hoe kan men personen afremmen die alleen deelnemen om achteraf de vragen te verkopen?

Zijn fractie is absoluut gewonnen voor de niet-bindende toelatingsproeven en hun oriënterende functie. Studenten en hun ouders vragen zich immers af of ze een studie zullen aankunnen. Anderen hebben zich een verkeerd beeld van een studie en haar beroepsuitwegen in het hoofd gehaald. Volgens het lid moet men dit aanpakken in een traject, dat start in het secundair onderwijs. De eindtermen moeten er om te beginnen voor zorgen dat het ambitieus en kwaliteitsvol is. Verder zit zeer waardevolle informatie in het advies van de klassenraad. Vervolgens zijn er de generieke oriënteringsproeven, die niet alleen de startkwalificaties naar voren brengen maar ook studiekeuzeadvies geven.

Daar komt nu de niet-bindende toelatingsproef bij, die een heel stuk specifiek is. Het lid werpt daarbij de vraag op of die niet ook meer eigen aan een groep studierichtingen kan worden gemaakt. Enerzijds mag ze niet te generiek zijn, want dan kan men er weinig informatie uithalen, maar anderzijds is er ook behoefte aan snelle heroriëntering.

1.2. Tussenkoms van Jos De Meyer

De fractie van *Jos De Meyer* zal het ontwerp van decreet goedkeuren. Hij zal zich in zijn tussenkoms beperken tot het formuleren van een drietal beschouwingen bij de drie grote thema's: rationalisatie, examen arts-tandarts en verplichte niet-bindende toelatingsproeven.

Het lid merkt op dat Vlor en SERV tevreden zijn dat de overheid werk maakt van de rationalisatie van het opleidingsaanbod en op deze manier ook meer transparantie creëert in dat aanbod. Zij waarderen dat de minimumomvang van de afstudeer-richtingen opgetrokken wordt, aangezien dit leidt tot een bredere vorming en dus

meer mogelijkheden op de arbeidsmarkt. En de Vlor acht het tevens positief dat er vooraf uitgebreid overleg heeft plaatsgevonden met de koepelorganisaties.

De hervorming van het toelatingsexamen voor arts en tandarts is een nieuwe, doch ongetwijfeld niet de laatste stap naar een zo stabiel, objectief en neutraal mogelijk examen, dat de kandidaten met de grootste kans op succes selecteert. Het lid overloopt dienaangaande nog even de hoofdkenmerken van de vernieuwing.

Tot slot sluit het voorstel voor verplichte, niet-bindende toelatingsproeven als inschrijvingsvoorwaarde voor de bacheloropleidingen perfect aan bij de visie van zijn fractie. Ook hij gewaagt van een traject van studieoriëntering. De verplichte proef heeft in essentie een richtinggevende en remediërende bedoeling, en is geen mechanisme van instroombeperking. Ook Vlor en SERV waarderen de – instellings-neutrale – proef om die reden.

1.3. Tussenkomsst van Ann Brussee

Ook de fractie van *Ann Brussee* is zeer tevreden met het ontwerp van decreet dat voorligt. Ze gaat er daarbij van uit dat het werkveld er zich voldoende over heeft kunnen uitspreken. Het lid waardeert de voortgang, want de niet-bindende toelatingsproeven zijn een hulpmiddel, geen drempel. Wel kan ze zich moeilijk van de indruk ontdoen dat de motivatie voor dergelijke proeven niet voor alle opleidingen gelijk is. Die voor het examen arts-tandarts is genoegzaam bekend. Bij STEM-richtingen kan een goed resultaat ertoe leiden dat men alsnog kiest voor een dergelijke opleiding, waarvoor er legio knelpuntvacatures zijn op de arbeidsmarkt. Andere richtingen trekken juist te veel kandidaten aan in verhouding tot het beschikbare aantal banen. In wezen kunnen verplichte niet-bindende toelatingsproeven dus eigenlijk relevant zijn voor alle domeinen. De vraag is dan ook wie er de cesuur legt, en waar men die cesuur precies legt. Wisselde de minister daarover al van gedachten met het werkveld?

Voor studenten is het zeer nuttig om via dergelijke proeven te zien welke vaardigheden er precies van hen verwacht worden en welke basiskennis ze onder de knie moeten hebben. De proeven moeten daar dan ook op afgestemd zijn, anders herhalen ze slechts de eerdere oriëntatieproeven over de eindtermen. Voor haar fractie moet de niet-bindende proef iets bijdragen en een voorspellende waarde hebben op het vlak van slaagkansen. Doel moet zijn die studenten een halt toe te roepen (of een remediëringstraject aan te bieden) die op basis van hun voortraject al te weinig kans maken op slagen.

Het lid informeert of er al een richtinggevende lijst van in aanmerking komende opleidingen bestaat en of er al studierichtingen zijn die zich geuit hebben als voorstander van een dergelijke proef. Ze verneemt immers dat niet alle instellingen op dezelfde lijn staan. Ze waarschuwt dan ook dat er nog werk is aan de instellings-neutrale proeven, evenals aan de validering ervan. In het verlengde daarvan vindt ze het ook positief dat – gezien de specifieke aard van de opleiding – de accreditatie van de hbo5-opleidingen een zaak van lange duur is.

In de rationalisatie van het opleidingsaanbod en meer bepaald de afstudeerrichtingen, moeten de instellingen steeds het belang van de studenten voor ogen houden, oordeelt het lid, en niet hun positie in de concurrentiestrijd. Het is daarbij maar de vraag of de Commissie Hoger Onderwijs voldoende sterk bemand zal zijn om haar werking op dat vlak te garanderen? In datzelfde licht bezien waardeert zij weliswaar de transparantie, maar wil ze toch ook meer uitleg over de verdwijning van studierichtingen om nieuwe te kunnen oprichten.

De stappen vooruit in het toelatingsexamen voor arts en tandarts vindt het lid zeer positief, al merkt zij wel op dat het werkveld bij de tandartsen verschillend

is: er is daar immers geen overschot. Ze heeft begrepen dat wie uit de boot van de *numerus fixus* valt, niet op een wachtlijst komt. Dat vindt het lid toch wel wat wrang. Een dergelijke lijst lijkt haar immers juist billijk ingeval wel-geselecteerde studenten zich finaal toch niet inschrijven.

Wat antwoordt de minister op de vraag van de SERV welke maatregelen nog getroffen kunnen worden om het bestaande aanbod in te perken? Het lid herhaalt de vragen over oriënteringsproeven en ijkingsstoets die ze – via een actuele vraag – tijdens de plenaire vergadering van 8 november 2017 reeds stelde niet, maar als er al ondertussen meer details mochten zijn, met name over de financiële aspecten, had zij die wel graag vernomen.

1.4. Tussenkoms van Tine Soens

Voor wat de rationalisatie betreft, staat de fractie van *Tine Soens* positief tegenover meer transparantie. Het is zeer belangrijk dat studenten goed weten wat een opleiding inhoudt. Hoewel ze voorstander is van de maatregelen in het ontwerp van decreet, waarschuwt ze tegelijk ook voor het verdwijnen van kleine maar unieke opleidingen met (te) weinig studenten. Ze geeft daarbij Oost-Europese talen als voorbeeld.

Verder deelt ze de zorg van Koen Daniëls over het feit dat het toelatingsexamen voor arts en tandarts maar op één moment georganiseerd wordt, zonder mogelijkheid van herkansing. Zij wijst er ook op dat de studenten vragen dat de datum niet te vroeg zou vallen. Haar fractie pleit er ook voor dat de universiteiten zelf een algemeen voorbereidingsaanbod voor die examens zouden verzorgen. Hoe reageert de minister op de opmerkingen van de Vlor over de sociale correcties op het inschrijvingsgeld en de gerichte communicatie naar kansengroepen? In dat verband pleit ze ook voor blijvende sociologische monitoring van de resultaten.

Met betrekking tot verplichte niet-bindende toelatingsproeven – een materie waarover hier heel recent al een paar keer gediscussieerd is, zowel in commissie als in plenaire vergadering – blijft haar fractie heel voorzichtig. De perfect voorspelende proef bestaat immers niet en men moet zich altijd afvragen in hoeverre men daarmee een drempel opwerpt, ook al zegt men dat dit niet de bedoeling is. Kan de voorgestelde remediëring een bindende voorwaarde zijn? Zo ja, dan komt men al dicht in de buurt van een bindende toelatingsproef. Worden de resultaten jaarlijks gemonitord om het succes van het voorafgaande oriënteringstraject te meten? En wordt dat laatste, in overleg met de onderwijsverstrekkers, eventueel bijgestuurd?

1.5. Tussenkoms van Paul Cordy

Paul Cordy vindt de focus op transparantie en rationalisatie een bijzonder goede zaak. Zowel studenten als de rest van de maatschappij moeten zicht hebben op wat een diploma precies inhoudt. Wat hier vandaag voorligt, brengt die betrachting dichterbij. Hij waardeert dat nieuwe opleidingen mogelijk toegelaten worden, maar waarschuwt eveneens voor weghakken met een botte bijl. De nagestreefde inruilbaarheid dreigt in de praktijk immers niet altijd voor de hand te liggen. Opleidingen die niet meer relevant zijn, moeten weg. Maar men moet geen relevante opleiding gaan schrappen omdat zich een nog relevantere opleiding aandient. Hij pleit voor een mechanisme dat geen schade aanricht aan het totale aanbod. Hoe reageert de minister op de opmerking van de Vlor over de relatie tussen rationalisatie en het financieringssysteem? Verwacht de minister problemen?

Het lid had ook graag vernomen waarom men bij het toelatingsexamen voor arts en tandarts kiest voor de levenslange geldigheid van een gunstige rangschikking? De niet-bindende proeven passen in het geheel van informatieverstrekking aan de studenten. De vrees dat dit een eerste stap zou zijn naar de veralgemening van

toelatingsexamens is ongegrond. Het onderscheid met de ontworpen proeven is zeer duidelijk. Belangrijk is dat die laatste constant geëvalueerd en bijgestuurd worden met het oog op hun werkzaamheid. Als ze niet relevant blijken, zullen ze uiteindelijk verdwijnen zoals vroeger de maturiteitsproef.

Met betrekking tot hbo5 wil hij weten hoe de minister zal waken over de regionale spreiding en de fijnmazigheid van het aanbod. Wordt daarover overleg gepleegd?

1.6. Tussenkoms van Vera Celis

Met betrekking tot de rationalisatie meent *Vera Celis* dat het Hogeronderwijsregister ondanks zijn onmiskenbare kwaliteiten vooralsnog onvoldoende bekend is. Welke communicatie – genre infocampagne – overweegt de minister desgevallend? Wordt bij het macrodoelmatigheidsoordeel over nieuwe opleidingen ook aandacht besteed aan elementen als nabijheid en toegankelijkheid? Hoe waakt de minister erover dat ‘perifere instellingen’, die duidelijk tegemoetkomen aan opleidingsnoden in hun regio, niet benadeeld worden bij hun aanvraag?

In het verlengde daarvan vraagt zij of ze het goed begrepen heeft dat hbo5-aanbod mogelijk is binnen de vestigingen van hogescholen en/of het CVO? Volgens SERV en Vlor kunnen het huidige aanbod en zijn organisatie grotendeels behouden blijven. Ook het lid pleit ervoor om te blijven inzetten op de laagdrempeligheid en fijnmazigheid ervan. Het zou jammer zijn mochten mobiliteitsaspecten mensen afremmen om gebruik te maken van deze missing link.

1.7. Tussenkoms van Kathleen Helsen

Kathleen Helsen ondersteunt de pleidooien voor kwaliteitsvolle niet-bindende toelatingsproeven met een voorspellend karakter. De resultaten moeten dan ook zeer goed opgevolgd worden met het oog op hun relevantie en op de eventuele bijsturing ervan. Men kan er volgens haar niet alleen lessen uit trekken over mogelijke remediëring maar ook over de secundaire opleiding zelf, met name in doorstroomrichtingen.

Tot slot formuleert zij de zorg die regio’s met veel professionele opleidingen (graduaatsopleidingen of professionele bachelors) hebben – omdat het bedrijfsleven er altijd om vroeg – dat het aanbod van specifieke opleidingen op maat moet blijven bestaan. Zo is men bijvoorbeeld bang dat de huidige aftopping van de hbo5-financiering ook het uitgangspunt zal zijn van de toekomstige financiering, waardoor men onvoldoende zal kunnen blijven inspelen op wat de bedrijven in de regio nodig hebben. Men mag het hogeronderwijsaanbod niet volledig los zien van het bedrijfsleven in een bepaalde regio, besluit het lid.

2. Antwoorden van minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* gaat eerst in op de diverse vragen over rationalisatie. Wat de inruil betreft, wijst ze erop dat de opstart van een nieuwe bachelor- of masteropleiding nu al de afbouw van een andere vraagt. Dat is dus niet nieuw. Wel wordt de motivatieverplichting voor de uitzondering met betrekking tot de ‘unieke opleiding’ verscherpt. Uniek zijn op zich volstaat niet. Ze verzekert dat afbouw niet arbitrair gebeurt en nooit mag gebeuren. Een hoge mate van interne rationalisatie, bijvoorbeeld een instelling die maar een klein aantal grote opleidingen heeft, kan een argument zijn om niet te hoeven inruilen. De criteria staan in het ontwerp van decreet. Een daarvan is de graad van saturatie in het opleidingsdomein. In een streek waarin men dat aanbod effectief nodig heeft, is er geen saturatie. Het is zeker niet de bedoeling dat regio’s verarmen in hun opleidingsaanbod, verzekert de minister. Anderzijds is het echter wel nodig om ergens de grens te trekken, want

onderwijsverstrekkers zijn heel creatief in het benoemen van nieuwe afstudeer-richtingen.

De aftopping van de hbo5-opleidingen is een ander debat, maar de minister erkent desalniettemin dat ze blijvend is. Wel wil ze die opleidingen in de toekomst alle kansen geven door ze alvast de komende jaren 'open end' te financieren.

Het Hogeronderwijsregister biedt een antwoord op veel vragen. De minister heeft er dan ook geen probleem mee om er reclame voor te maken, maar de databank moet eerst correct en goedgekeurd zijn.

Ze stelt vast dat de commissie eensgezind is over de noodzaak om het toelatings-examen voor arts en tandarts te hervormen. Ze heeft ook begrip voor de bezorgdheid om het ene examenmoment, maar de vergelijking vereist nu eenmaal eenzelfde examen. Men zou er natuurlijk twee kunnen organiseren, waaraan iedereen mag deelnemen en waarbij de beste score telt, maar ook dan blijft het probleem van de ongelijke moeilijkheidsgraad bestaan. Evaluatie is hoe dan ook nodig.

De datum van het examen staat niet in het ontwerp van decreet. Maar in het uitvoeringsbesluit zal staan dat het examen moet georganiseerd worden tussen 1 en 15 juli. Men is dicht bij het einde van het schooljaar gebleven, omdat de begeleidende leerkrachten dan nog beschikbaar zijn. Wel wordt nog onderzocht of de examens van biomedische wetenschappen dan nog bezig zijn, aangezien in die groep ook kandidaten zitten. De minister verklaart zich bereid nog met de datum te schuiven, maar daarmee roept men meteen ook het probleem van de vakantie op. Men moet er bovendien voor zorgen dat een kandidaat ook aan een andere proef zoals die voor burgerlijk ingenieur kan deelnemen. De studenten vragen dan weer om de examens voor arts en tandarts niet vlak na elkaar in te richten, maar met een dag ertussen, terwijl anderen dat juist beter vinden. Het overleg hierover loopt nog.

Naar de universele voorbereiding op het examen wordt vooral gevraagd door de studenten, kwestie van geen beroep meer te moeten doen op dure repetitiebureaus of begeleidingsbureaus. De minister wijst er wel op dat de moeilijkheidsgraad van het examen voortaan in principe wat minder hoog zal zijn en meer zal aansluiten bij wat men in het secundair onderwijs heeft geleerd, al is dat uiteraard afhankelijk van de gevolgde richting. Op dit moment is alvast afgesproken dat alle reeds bestaande voorbereidingen van de hogeronderwijsinstellingen op één website te vinden zullen zijn, waarop alles gebundeld wordt. De minister zelf wil na die eerste stap verder evolueren naar een meer geïntegreerd aanbod, maar dat ligt zeer gevoelig bij de instellingen. Die laatste willen logischerwijze elk hun eigen pakket wat in de kijker zetten, terwijl de studenten vragende partij zijn voor één universele voorbereiding. Zij zal met de rectoren bekijken of ze hun pakketten niet beter kunnen afstemmen. In elk geval wil ze opbod tussen de instellingen vermijden. Hoe dan ook is de opmaak van die voorbereiding een taak van secundair en hoger onderwijs, en niet van de overheid.

Wat de verplichte niet-bindende toelatingsproeven betreft, heeft ze, zoals eerder reeds gezegd, begrip voor de bezorgdheid van Tine Soens. Ze wijst er wel op dat ondertussen meer jongeren de proef voor de lerarenopleiding aflegden (8700) dan er aan het traject begonnen (8200). Er is volgens haar dan ook geen sprake van afschrikking. De testscore kan mee bepalen of iemand ook start, maar de minister heeft liever dat meer starters ook werkelijk afstuderen. Het allerbelangrijkste is echter dat de proef zoals gezegd deel uitmaakt van een traject dat start in het secundair onderwijs.

Het enige wat wordt verplicht, is dat men de toelatingsproef aflegt. Daarzonder kan men niet starten. De instelling kan daar remediëring aan verbinden maar men kan

niet uitgesloten worden omdat men daar niet op ingaat. Dat is immers, anders dan de deelname aan de proef zelf, geen decretaal opgelegde toelatingsvoorwaarde. De bestaande proef voor de lerarenopleiding wordt jaarlijks geëvalueerd op zijn relevantie. Als de verplichting geen effect blijkt te hebben op de afstudeerpercentages, schort er iets.

Wat de middelen daarvoor betreft, kregen VLHORA en VLIR respectievelijk 120.000 en 80.000 euro. Als dat te weinig zou zijn, wordt dat in overleg bekeken. De minister verzekert ook dat het niveau van de proef niet wordt aangepast aan de studenten.

De minister reageert genuanceerd op de pleidooien voor voorzichtigheid. Als voorstander van niet-bindende toelatingsproeven, is ze de overtuiging toegedaan dat voldoende evaluatie zeker nodig is, maar dat dit geen voorwaarde mag zijn voor uitbreiding. Als men moet wachten op volledige validering, duurt het een hele legislatuur voor een proef kan opgezet worden in een volgende richting. In plaats daarvan heeft ze aan de instellingen gevraagd om nu al te kijken op welke manier ze dit – volgens haar zeer gerechtvaardigde – instrument kunnen inzetten, zonder in het wilde weg te werken. Ze haalt daarbij nogmaals de proef (de zogenaamde ijkingstoets) voor burgerlijk ingenieurs aan als voorbeeld. Wie start in een opleiding, mag toch wel weten wat de verwachtingen zijn? Ze onderstreept dat het gaat over de beoordeling van de startcompetenties. Hoeveel aparte of gezamenlijke proeven moeten ontwikkeld worden voor studies en richtingen moet goed onderbouwd worden en consequent uitgewerkt worden. De minister erkent dat het gaat om een momentopname, maar men is niet afhankelijk van het resultaat om effectief te mogen starten. Het kan wel tot betere begeleiding leiden. Minister Crevits acht het evident dat hierover permanent van gedachten wordt gewisseld met het werkveld. Meermaals per jaar is er overleg met universiteiten en hogescholen.

Wat de 'eeuwige' geldigheid van het resultaat van de toelatingsexamens voor arts en tandarts betreft, laat de minister opmerken dat die op vandaag al bestaat. Pas twintig jaar later beginnen, komt in de praktijk niet voor. Wachtlijsten maken kandidaten afhankelijk van late en uitgestelde beslissingen van wie hoger gerangschikt is. Ondertussen is het academiejaar dan begonnen. Om zo snel mogelijk zekerheid te geven, geeft het decreet de voorkeur aan een startquotum dat hoger is dan het contingent. Er is dus al van meet af aan een buffer ingebouwd. Het cijfers is gebaseerd op de aantallen van niet-startende geslaagden van de voorbije jaren.

In de opleiding tot tandarts zit men vandaag inderdaad met het probleem dat er te weinig starten. Dat is deels te verklaren door het feit dat er één gezamenlijk examen is voor artsen en tandartsen. Wie geslaagd is, kiest immers nogal vaak voor geneeskunde. Daarom wordt voortaan een apart examen georganiseerd.

3. Aanvullende vragen en slotreplieken

In het licht van de flexibele startdatum had *Koen Daniëls* van de minister graag vernomen of zowel scholen/CVO die al wel en scholen/CVO die nog niet de 'toets nieuwe opleiding' bij de NVAO hebben ondergaan, die hbo5-opleiding nog mogen inrichten? Raakt de NVAO rond met alle omvormingen? Hij zou het betreuren mochten waardevolle opleidingen verdwijnen om louter administratieve redenen, laat staan dat accreditatie een element van vergelijkende reclame zou worden.

Als tandartsen een apart examen krijgen, zou men handvaardigheid daarin kunnen opnemen, niet om af te schrikken maar juist om ervoor te zorgen dat starters ook de eindstreep halen.

Zijn fractie gelooft niet dat er één verplichte niet-bindende proef voor het hele hoger onderwijs moet komen. De voorspellende waarde vereist immers dat de nodige differentiaties gemaakt worden.

Jan Durnez vraagt de minister om een heldere formulering van de regionale vrijstelling van afbouw.

Ann Brusseel noemt remediëringstrajecten na de toets de logica zelve. Zij vindt dat het de instellingen toekomt om te bepalen hoe zij omgaan met de verantwoordelijkheid van de student. Het lid wijst erop dat zij veel trajectbegeleiders inzetten, die waardering verdienen. Studenten moeten dan ook minstens de moeite doen een aangeboden traject compleet te volgen, oordeelt zij. Voor haar maakt dit deel uit van de studievoortgangsmaatregelen. Vrijblijvende proeven hebben volgens haar geen zin. Dat is verspilde energie.

Zij vraagt geen afzonderlijke test per opleiding. Voor sommige richtingen, zoals toegepaste wetenschappen, kunnen de proeven zelfs zeer gelijkend zijn. Het talige karakter van de proef is dan weer relevanter voor de ene richting dan voor de andere. Welke faculteiten zijn al goed bezig met de ontwikkeling?

Kathleen Krekels wijst erop dat wie in Hasselt slaagt in het eerste jaar biomedische wetenschappen, en vervolgens in het toelatingsexamen voor arts en tandarts, meteen naar het tweede jaar geneeskunde mag. Dat is evenwel niet zo in Antwerpen en Leuven, waar men een jaar verliest. Waarom kan het niet overal? Waarom stapte Antwerpen ervan af? Zij vraagt de minister om dit te bekijken als 'reservepiste' in het licht van het feit dat het examen nu maar één keer per jaar meer zal worden ingericht.

Met betrekking tot de toets nieuwe opleiding antwoordt minister *Hilde Crevits* dat in de overgangperiode de genoemde hbo5-opleidingen ingericht mogen blijven. Ze moeten in afwachting van de accreditatie wel geactualiseerd worden. Accreditatie als reclame zou haar verwonderen, maar ze is voor alle zekerheid van plan daarover afspraken te maken tijdens het overleg. De NVAO organiseert zich om er binnen de gestelde termijn door te raken, en ze vertrouwt erop dat men die uitdaging aankan.

Koen Daniëls vraagt wat er gebeurt in de hypothese dat een opleiding in de toets niet in orde wordt bevonden. Dat is volgens hem niet geregeld.

Minister *Hilde Crevits* spreekt dat laatste tegen. Er wordt voorzien in een situatie waarin nog aanbod gedurende één jaar mogelijk blijft. Als de opleiding dan nog niet positief beoordeeld worden, begint de afbouw. Net zoals in het huidige volwassenenonderwijs zitten daarin garanties voor studenten die al begonnen zijn. Zij mogen de opleiding afwerken.

Ze bevestigt nogmaals uitdrukkelijk dat het element saturatie op Vlaams niveau regionale invulling niet uitsluit, als er daar behoefte aan bestaat.

Hoe enthousiast universiteiten en faculteiten al dan niet zijn over de piste van niet-bindende proeven, moet blijken uit hun communicatie hierover. Zelf merkt ze enig verschil tussen Antwerpen en Limburg. Zo heeft de rector van de Universiteit Antwerpen niet gezegd dat hij er per definitie tegen is. Niemand is ertegen, maar sommigen pleiten – terecht – voor voorzichtigheid.

Dat er niet één proef komt voor het hele hoger onderwijs, acht de minister evident. Dergelijke proef zou men dan evengoed op het einde van het secundair onderwijs kunnen houden. Dat is geen optie. Voor elke opleiding een andere, is weer het

andere uiterste. Ze bevestigt dat het samennemen van startcompetenties steeds gemotiveerd zal worden. Ook dat is evident.

Het door Kathleen Krekels aangehaalde verschil qua toegang tot de opleiding geneeskunde na een jaar biomedische wetenschappen vindt ze geen goede zaak. De minister zal dit punt volgende week mee opnemen met de rectoren. De lat moet voor iedereen gelijk liggen.

III. Stemmingen

1. Artikelsgewijze stemming

Artikelen 1 tot en met 6

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 12 stemmen.

Artikel 7

Op dit artikel wordt door de commissie een technische correctie doorgevoerd. Dit in opvolging van een eerder door de Raad van State geformuleerde opmerking die deels verkeerdelijk werd omgezet. Meer bepaald wordt in de inleidende bepaling – waar de wetshistoriek wordt weergegeven – de zinsnede 'betreffende het onderwijs XXVII' geschrapt. Op deze manier komt men tot een correcte verwijzing.

Het aldus technisch gecorrigeerde artikel wordt daarna zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 12 stemmen.

Artikelen 8 tot en met 12

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 12 stemmen.

Artikel 13

Op dit artikel wordt door de commissie dezelfde technische correctie doorgevoerd als eerder gebeurde bij artikel 7 van het ontwerp van decreet.

Het aldus technisch gecorrigeerde artikel wordt daarna zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 12 stemmen.

Artikelen 14 tot en met 18

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 12 stemmen.

Artikel 19

Ter stemming gelegd, wordt dit artikel zonder verdere opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 20 en 21

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 12 stemmen.

Artikelen 22 en 23

Ter stemming gelegd, worden deze artikelen zonder verdere opmerkingen aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikelen 24 tot en met 38

Deze artikelen worden zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 12 stemmen.

2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wat betreft het hoger onderwijs, daarna aangenomen met 10 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

Kathleen HELSEN,
voorzitter

Jos DE MEYER,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

CVO	centrum voor volwassenenonderwijs
hbo5	hoger beroepsonderwijs 5
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
STEM	Science, Technology, Engineering and Mathematics
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VLUHR	Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 1. Wijzigingen van het hbo5-decreet

Art. 2. In artikel 17 van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 12 juli 2013 en 23 december 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden het vierde en vijfde lid vervangen door wat volgt:

“Een positief besluit over de aanvraag van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt op het einde van het vijfde academiejaar dat volgt op de dag van de start van de opleiding in kwestie.

Een positief besluit over de aanvraag van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs vervalt automatisch als het instellingsbestuur de opleiding niet start in het derde academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.”;

2° aan paragraaf 1 worden een zesde, zevende en achtste lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De accreditatieorganisatie kan de geldigheidsduur van een positief besluit over de aanvraag van een opleiding verlengen ter vrijwaring van de gelijktijdige en geclusterde organisatie van externe beoordelingen. De totale duur van de erkenning als nieuwe opleiding kan nooit meer dan acht academiejaren zijn.

In afwijking van het vierde lid bedraagt de geldigheidsduur van de positieve besluiten over de aanvragen van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die werden verleend tijdens het academiejaar 2014-2015 zes jaar vanaf het academiejaar dat volgt op de bekendmaking aan het instellingsbestuur.

Voor de besluiten die zijn bekendgemaakt tijdens het academiejaar 2017-2018, start de voormelde periode van drie jaar in het academiejaar 2019-2020.”;

3° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De programmatie van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs kan worden gevraagd om te worden georganiseerd op de vestigingen van de hogeschool en/of op de vestigingsplaatsen van het centrum voor volwassenenonderwijs die de opleiding willen organiseren.”.

Art. 3. Aan artikel 21/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en vervangen bij het decreet van 23 december 2016, wordt een paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§10. Opleidingen, geactualiseerd volgens de procedure, vermeld in paragraaf 1 tot en met 9, kunnen worden georganiseerd op de vestigingen van de hogeschool en/of op de vestigingsplaatsen van het centrum voor volwassenenonderwijs die de opleiding organiseren.

De betrokken onderwijsinstellingen delen hun keuze van vestigingsplaats(en) mee aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Regering.”.

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt een artikel 21/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 21/3. Opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die worden erkend conform de procedure, vermeld in artikel 18, of geactualiseerd conform de procedure, vermeld in artikel 21/1, tijdens de academiejaren 2017-2018 en 2018-2019, kunnen aangeboden worden vanaf het academiejaar 2019-2020.

De administratief beherende instelling en de inhoudelijk coördinerende instelling is voor de opleidingen, vermeld in het eerste lid, vanaf de start van de opleiding de hogeschool."

Art. 5. Artikel 22/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2016, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 22/1. Zowel in het toetsingsrapport, vermeld in artikel 22, en het erkenningsbesluit, vermeld in artikel 18, §1, 3°, worden de volgende gegevens opgenomen:

- 1° de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt en de vestigingsplaats(en) waar de opleiding wordt aangeboden;
- 2° de naam van de opleiding;
- 3° in voorkomend geval de afstudeerrichtingen;
- 4° de studieomvang van de opleiding, uitgedrukt in studiepunten;
- 5° in voorkomend geval de titel die de houders van de graad van die opleiding kunnen voeren;
- 6° de vermelding van de onderwijstaal van de opleiding."

Art. 6. Aan artikel 23 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 12 juli 2013, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. Als het besluit over de "toets nieuwe opleiding" in het kader van een omvorming als vermeld in artikel 51, 5°, negatief is, kan het instellingsbestuur nog maximaal één academiejaar de om te vormen hbo5-opleiding aanbieden en hiervoor studenten inschrijven. Het programma van deze opleiding wordt ingericht conform artikelen II.67 en II.69 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.

Een instelling kan na een negatief toetsingsbesluit voor een identieke opleiding nog een keer een aanvraag voor een "toets nieuwe opleiding" indienen. Als het besluit over de "toets nieuwe opleiding" in het kader van een omvorming als vermeld in artikel 51, 5°, opnieuw negatief is, bouwt de instelling de opleiding af of zet ze die stop. Het instellingsbestuur garandeert de voorzieningen die nodig zijn om de ingeschreven studenten hun opleiding te kunnen laten voltooien."

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs

Art. 7. Aan artikel I.3 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, gewijzigd bij de decreten van 21 maart 2014, 19 december 2014 en 16 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 7° wordt de zinsnede "met een studieomvang van ten minste 30 studiepunten" vervangen door de zinsnede "als vermeld in artikel II.66/1";

2° er wordt een punt 19°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"19°/1 Databank Hoger Onderwijs: de databank, vermeld in artikel IV.90;"

3° er wordt een punt 33°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“33°/1 hbo5-opleiding: een opleiding van het hoger beroepsonderwijs die buiten de context van deze codex werd of wordt aangeboden, met name door een cvo of een secundaire school;”;

4° er wordt een punt 34°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“34°/1 Hogeronderwijsregister: het register, vermeld in artikel II.170;”;

5° in punt 69°, g), wordt het woord “diplomacontract” vervangen door het woord “contract”;

6° er wordt een punt 72°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“72°/1 VLHORA: Vlaamse Hogescholenraad, bedoeld in deel 2, titel 2, hoofdstuk 5;”;

7° er wordt een punt 72°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“72°/2 VLIR: Vlaamse Interuniversitaire Raad, bedoeld in deel 2, titel 2, hoofdstuk 4;”.

Art. 8. In artikel II.21 van dezelfde codex worden de woorden “de tropische geneeskunde en diergeneeskunde en de gezondheidszorg in ontwikkelingslanden” vervangen door de zinsnede “tropische ziekten en de mondiale gezondheidszorg, met bijzondere aandacht voor laag- en middeninkomenslanden”.

Art. 9. Aan artikel II.24 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 23 december 2016, worden een punt 11° en een punt 12° toegevoegd, die luiden als volgt:

“11° een oordeel uit te brengen over een aanvraag tot vrijstelling van de afbouw van een initiële bachelor- of masteropleiding, conform artikel II.153 van deze codex;

12° een oordeel uit te brengen over de aanvraag tot verandering van vestiging, conform artikel II.154 van deze codex.”.

Art. 10. In artikel II.58 van dezelfde codex wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. Het hoger beroepsonderwijs is hoger onderwijs dat beroepsgericht is, dat gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap en dat georganiseerd wordt door instellingen voor voltijds secundair onderwijs, centra voor volwassenenonderwijs en hogescholen.

Een opleiding van het hoger beroepsonderwijs leidt tot een erkende onderwijskwalificatie van kwalificatieniveau 5, die bestaat uit minstens één erkende beroepskwalificatie van kwalificatieniveau 5.”.

Art. 11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een artikel II.66/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. II.66/1. De studieomvang van een afstudeerrichting bedraagt:

1° voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs: ten minste een zesde en maximum de helft van de totale studieomvang van de opleiding. De differentiatie is gebaseerd op de erkende beroepskwalificaties die behoren tot de onderwijskwalificatie;

- 2° voor de initiële bacheloropleidingen van het hoger professioneel onderwijs, met uitzondering van de opleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten, die:
- a) al aangeboden worden vóór het academiejaar 2018-2019: ten minste 60 studiepunten en ten hoogste 150 studiepunten;
 - b) nieuw aangeboden worden vanaf het academiejaar 2019-2020: ten minste 60 studiepunten en ten hoogste 120 studiepunten;
- 3° voor de bachelor-na-bacheloropleidingen van het hoger professioneel onderwijs: ten minste 30 studiepunten;
- 4° voor de bachelor- en masteropleidingen van het academisch onderwijs met uitzondering van de opleidingen in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten: ten minste 30 studiepunten en ten hoogste 120 studiepunten;
- 5° voor de bachelor- en masteropleidingen van het hoger professioneel en academisch onderwijs in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten: ten minste 30 studiepunten.

De Vlaamse Regering maakt uiterlijk tegen 31 december 2023 een evaluatie waaruit moet blijken of de maximumgrens van 120 studiepunten, vermeld in het eerste lid, 2°, b), veralgemeend kan worden voor alle initiële professionele bacheloropleidingen.”.

Art. 12. In artikel II.77 van dezelfde codex wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In de lijst, vermeld in artikel II.170, §2, legt de Vlaamse Regering, met het oog op de internationale herkenbaarheid, de bachelor- en mastergraden in het academisch onderwijs vast waaraan de specificatie “of Arts”, “of Science”, “of Laws”, “of Medicine”, “of Veterinary Science”, “of Veterinary Medicine” of “of Philosophy” toegevoegd mag worden.”.

Art. 13. In artikel II.102 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2015 en 16 juni 2017, worden paragraaf 1 tot en met paragraaf 4 opgeheven.

Art. 14. Artikel II.152 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.152. Een instelling kan een nieuwe opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een nieuwe bachelor- of masteropleiding aanbieden als de betreffende opleiding bij besluit van de Vlaamse Regering erkend is als nieuwe opleiding. Ze dient daartoe een aanvraag in. Voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs kan die aanvraag pas worden ingediend na de beslissing van de Vlaamse Regering tot ontwikkeling van een opleiding van het hoger beroepsonderwijs die leidt tot een onderwijskwalificatie, vermeld in artikel 15/1, §6, van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.

De Vlaamse Regering kan een besluit als vermeld in het eerste lid nemen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° het voorgelegde dossier bevat de volgende informatie:
- a) de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt en de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden;
 - b) de naam van de opleiding (de graad en de kwalificatie van de graad);
 - c) in voorkomend geval de afstudeerrichtingen;
 - d) de vermelding dat het een Nederlandstalige of een anderstalige opleiding is. In geval van een anderstalige opleiding wordt de taal van de opleiding vermeld;
 - e) de studieomvang van de opleiding, uitgedrukt in studiepunten;

- f) in voorkomend geval de studieomvang van de afstudeerrichtingen, uitgedrukt in studiepunten;
 - g) in voorkomend geval de specificatie van de graad;
 - h) in voorkomend geval de titel die de houders van de graad van die opleiding kunnen voeren;
 - i) de opleidingsspecifieke leerresultaten;
 - j) als het een opleiding van het hoger beroepsonderwijs betreft, de mogelijke vervolgopleidingen;
 - k) als het een bacheloropleiding betreft: de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen, rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden, vermeld in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;
 - l) als het een masteropleiding betreft: de vereiste vooropleidingen en toegangsvoorwaarden, rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden, vermeld in deel 2, titel 4, hoofdstuk 1;
 - m) de door de instellingen gezamenlijk beschreven domeinspecifieke leerresultaten, vermeld in artikel II.68;
- 2° het voorgelegde dossier bevat een advies van de VLIR voor de dossiers die ingediend zijn door de universiteiten, of van de VLHORA voor de dossiers die ingediend zijn door de hogescholen, over het aanbieden van de nieuwe opleiding;
- 3° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets, als dat van toepassing is, en de "toets nieuwe opleidingen" door de accreditatieorganisatie met positief gevolg ondergaan;
- 4° de nieuwe opleiding kan in een of meer studiegebieden of delen van studiegebieden worden gerangschikt waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit. De nieuwe opleiding kan eventueel ook worden gerangschikt in een studiegebied waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit en een of meer andere studiegebieden waarin andere instellingen die tot de associatie behoren waarvan de instelling lid is, onderwijsbevoegdheid bezitten;
- 5° in geval van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding wordt er parallel met de uitbouw van de nieuwe opleiding een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding afgebouwd, tenzij de Commissie Hoger Onderwijs een positief oordeel heeft gegeven over de aanvraag tot vrijstelling van die verplichte afbouw.

De VLIR of de VLHORA geeft in het advies, vermeld in het tweede lid, 2°, ten minste aan dat de aangevraagde opleiding binnen de Vlaamse Gemeenschap ofwel een nieuwe en unieke opleiding is, ofwel een bestaande opleiding is die in dezelfde of in een verwante vorm al aangeboden wordt in de Vlaamse Gemeenschap. In geval van een bestaande opleiding motiveert de VLIR of de VLHORA waarom meerdere instellingen die opleiding kunnen aanbieden, daarbij rekening houdend met de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod.

In het erkenningsbesluit, vermeld in het eerste lid, worden de volgende punten opgenomen:

- 1° de informatie, vermeld in het tweede lid, 1°, a) tot en met h);
- 2° in geval van een nieuwe initiële bachelor- of masteropleiding de naam (de graad en de kwalificatie van de graad) van de opleiding die afgebouwd wordt of de vermelding dat de Commissie Hoger Onderwijs een positief oordeel heeft gegeven over de aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw;
- 3° het academiejaar vanaf wanneer de nieuwe opleiding aangeboden kan worden.

Vanaf het academiejaar wanneer de nieuwe opleiding aangeboden wordt, kan het instellingsbestuur geen nieuwe studenten meer inschrijven in de opleiding die afgebouwd wordt.”.

Art. 15. In artikel II.153 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “paragraaf 2, 3, 4, 5 en 6, eerste lid” vervangen door de woorden “paragraaf 2, 3, 3/1, 4, 5 en 6, eerste lid”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Het universiteits- of het hogeschoolbestuur bezorgt de volgende informatie en documenten aan respectievelijk de VLIR of de VLHORA:

1° de informatie, vermeld in artikel II.152, tweede lid, 1°, a) tot en met m);

2° een dossier dat de Commissie Hoger Onderwijs in staat stelt de toetsing aan de criteria, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, uit te voeren;

3° in voorkomend geval een aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw van een bestaande initiële bachelor- of masteropleiding als vermeld in artikel II.152, tweede lid, 5°. Het aanvraagdossier stelt de Commissie Hoger Onderwijs in staat de toetsing, vermeld in paragraaf 3/1, uit te voeren.

De VLIR, voor de aanvragen van de universiteiten, en de VLHORA, voor de aanvragen van de hogescholen, stellen voor iedere aanvraag een advies als vermeld in artikel II.152, tweede lid, 2°, op. Ze bezorgen de aanvragen met het bijbehorend dossier, het advies, en in voorkomend geval, de aanvraag tot vrijstelling van de verplichte afbouw aan de Commissie Hoger Onderwijs vóór 1 april van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

Als het advies van de VLIR of de VLHORA niet opgenomen is in het aanvraagdossier dat aan de Commissie Hoger Onderwijs bezorgd wordt, verklaart de Commissie Hoger Onderwijs de aanvraag voor de betrokken opleiding onontvankelijk.

Om dit advies aan te leveren stellen de VLIR en de VLHORA een procedure vast, afgestemd binnen de VLUHR, met de eigen beslisregels en een timing waarbij rekening gehouden wordt met de indiendatum bij de Commissie Hoger Onderwijs.”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De Commissie Hoger Onderwijs brengt een oordeel uit over de macrodoelmatigheid van de opleiding op basis van de volgende criteria:

1° de maatschappelijke relevantie van de opleiding;

2° het verwachte aantal studenten in de opleiding en de impact daarvan op dezelfde of andere al bestaande opleidingen;

3° de verwachte vraag naar afgestudeerden uit de opleiding en de verhouding met afgestudeerden uit andere al bestaande opleidingen;

4° de domeinspecifieke leerresultaten en de naamgeving van de opleiding;

5° een inschatting van de mate van verwevenheid en verwantschap van de nieuwe opleiding ten aanzien van het bestaande aanbod;

6° de inhoud van het advies van de VLIR of de VLHORA, met aandacht voor de regionale spreiding en wenselijke fijnmazigheid van het aanbod.

De Commissie Hoger Onderwijs onderzoekt expliciet alle criteria, omschrijft per criterium haar bevindingen en motiveert haar positieve of negatieve oordeel over de macrodoelmatigheid van het ingediende dossier.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk uit op 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt het oordeel aan het instellingsbestuur.”;

4° er wordt een paragraaf 3/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3/1. De Commissie Hoger Onderwijs brengt een oordeel uit over de aanvraag tot vrijstelling van de afbouw van een initiële bachelor- of masteropleiding. Ze neemt in haar oordeel de volgende elementen in overweging:

- 1° de graad van interne rationalisatie binnen de instelling;
- 2° de graad van saturatie in het betreffende opleidingsdomein;
- 3° het innovatieve of unieke karakter van de voorgestelde opleiding;
- 4° in voorkomend geval, het verzelfstandigen van een afstudeerrichting;
- 5° in voorkomend geval, de initiële bachelor- of masteropleidingen die de instelling in het verleden heeft afgebouwd;
- 6° de uitbouw van het aanbod van graduaatsopleidingen en de afstemming ervan op de professionele bacheloropleidingen.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk uit op 1 juni van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden.

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt het oordeel aan het instellingsbestuur.”;

5° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. Als het oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs over de macrodoelmatigheid van de opleiding, vermeld in paragraaf 3, of over de aanvraag tot vrijstelling van de afbouw, vermeld in paragraaf 3/1, negatief is of niet tijdig wordt verstrekt, kan het instellingsbestuur binnen een vervaltermijn van vijftien dagen beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering beoordeelt de macrodoelmatigheid van de opleiding op definitieve wijze op grond van de criteria, vermeld in paragraaf 3, eerste lid. De Vlaamse Regering beoordeelt de aanvraag tot vrijstelling van de afbouw op definitieve wijze op grond van de elementen, vermeld in paragraaf 3/1.

De termijn voor het beroep bij de Vlaamse Regering gaat in op een van de onderstaande momenten:

- 1° de dag na de dag van de ontvangst van het negatieve oordeel;
- 2° de dag waarop de beoordelingstermijn voor de Commissie Hoger Onderwijs is verstreken.”;

6° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. De Vlaamse Regering deelt het oordeel, vermeld in paragraaf 4, aan het instellingsbestuur mee binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het beroep.”;

7° in paragraaf 6 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het instellingsbestuur vraagt de “toets nieuwe opleidingen” aan bij de accreditatieorganisatie, binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat de dag na de dag van de ontvangst van het positieve oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs of, in voorkomend geval, van de Vlaamse Regering over de macrodoelmatigheid van de opleiding.”.

Art. 16. Artikel II.154 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.154. Een hogeschool kan binnen de instelling en met behoud van de toepassing van artikel II.78 tot en met II.100 een opleiding van vestiging veranderen na een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs.

De instelling dient daartoe een aanvraag in bij de Commissie Hoger Onderwijs vóór 1 december van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarop de aanpassing van toepassing is. Het aanvraagdossier stelt de commissie in staat een toetsing door te voeren van de volgende criteria:

- 1° de impact op de regionale spreiding van deze en verwante opleidingen in het Vlaamse hogeronderwijslandschap;
- 2° de impact op de regionale spreiding van het verwachte aantal studenten in de opleiding of verwante opleidingen;
- 3° de impact op de regionale spreiding van de vraag naar afgestudeerden in de opleiding of verwante opleidingen;
- 4° een positief advies van de VLHORA over de verandering van de vestiging.

De Commissie Hoger Onderwijs brengt haar oordeel over de ingediende aanvragen uiterlijk op 15 januari van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden, uit.

Als het positief advies van de VLHORA niet opgenomen is in het aanvraagdossier dat aan de Commissie Hoger Onderwijs bezorgd wordt, verklaart de Commissie Hoger Onderwijs de aanvraag onontvankelijk.

Om dit advies aan te leveren stelt de VLHORA een procedure vast, afgestemd binnen de VLUHR en rekening houdend met de regionale context, met de eigen beslisregels en een timing waarbij rekening gehouden wordt met de indiendatum bij de Commissie Hoger Onderwijs.

De Commissie Hoger Onderwijs bezorgt het oordeel aan het instellingsbestuur.

Bij een negatief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs kan de instelling binnen een vervaltermijn van vijftien dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van de beslissing van de Commissie Hoger Onderwijs, beroep instellen bij de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering neemt een beslissing binnen een ordeterminen van dertig dagen die ingaat op de dag na de ontvangst van het beroepsschrift."

Art. 17. Artikel II.170 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.170. §1. Er wordt een register gepubliceerd van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen die conform deze codex worden aangeboden, hierna Hogeronderwijsregister te noemen.

Het Hogeronderwijsregister bevat van elke opleiding de volgende gegevens:

- 1° de gegevens, vermeld in paragraaf 2;
- 2° in voorkomend geval, de studieomvang van de afstudeerrichting(en);
- 3° de datum van accreditatie of erkenning als nieuwe opleiding;
- 4° het tijdstip waarop de accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding vervalt;
- 5° in voorkomend geval de vermelding dat er een opleidingstraject is voor werkstudenten;
- 6° de vermelding dat in het desbetreffende academiejaar studenten kunnen inschrijven in de opleiding;
- 7° de vestiging(en) en, in voorkomend geval de buitenlandse locaties, waar opleiding en, in voorkomend geval, de afstudeerrichting(en) worden aangeboden;
- 8° in voorkomend geval de vermelding van de instelling die de opleiding gezamenlijk aanbiedt.

In het Hogeronderwijsregister wordt in een link voorzien naar de websites van de instellingen met meer uitgebreide informatie over de gegevens over de aansluiting, de vervolgoopleidingen en de onderwijs- en examenreglementen.

De domeinspecifieke leerresultaten van een opleiding zijn zowel in het Hogeronderwijsregister als in de Kwalificatiedatabank te raadplegen. Er wordt een link voorzien naar de Kwalificatiedatabank.

Het Hogeronderwijsregister voorziet in een historiek over de accreditatiestatus en de benamingen van de opleidingen. Het Hogeronderwijsregister voorziet in een Engelstalige vertaling van de benaming van de opleidingen.

In het Hogeronderwijsregister kunnen daarnaast ook de opleidingen vermeld worden, aangeboden door de Hogere instituten en andere instellingen voor Schone Kunsten als vermeld in artikel III.119.

De opmaak en de actualisering van het Hogeronderwijsregister wordt gedaan door de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid.

§2. De Vlaamse Regering legt een lijst vast van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en van de bachelor- en masteropleidingen die conform deze codex per instelling aangeboden kunnen worden.

Voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de bachelor- en de masteropleidingen die door de hogescholen en universiteiten worden aangeboden in overeenstemming met de onderwijsbevoegdheid, vermeld in artikel II.78 tot en met II.100, bevat die lijst per instelling en per studiegebied, deel van een studiegebied of cluster van studiegebieden, de volgende gegevens:

- 1° de graad van de opleiding;
- 2° de kwalificatie van de graad van de opleiding;
- 3° de vermelding dat de opleiding een graduaatsopleiding is, een initiële bacheloropleiding, een bachelor-na-bacheloropleiding, een initiële masteropleiding of een master-na-masteropleiding;
- 4° in voorkomend geval de specificatie van de graad, vermeld in artikel II.77;
- 5° in voorkomend geval de bijkomende titel die de houder van het diploma kan voeren, vermeld in artikel II.76;
- 6° in voorkomend geval de afstudeerrichtingen binnen de opleiding;
- 7° de vestiging(en) waar de opleiding en, in voorkomend geval, de afstudeerrichting(en) worden aangeboden;
- 8° de vermelding dat de opleiding Nederlandstalig is of anderstalig is, met in voorkomend geval de Nederlandstalige equivalente opleiding;
- 9° de studieomvang van de opleiding.

Voor de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs, de bachelor- en masteropleidingen die door de andere ambtshalve geregistreerde instellingen of door de geregistreerde instellingen worden aangeboden, bevat de lijst per instelling de volgende gegevens:

- 1° het studiegebied, een deel van een studiegebied of studiegebieden waarbinnen een opleiding wordt ondergebracht;
- 2° de graad van de opleiding;
- 3° de kwalificatie van de graad van de opleiding;
- 4° de vermelding dat de opleiding een graduaatsopleiding is, een initiële bacheloropleiding, een bachelor-na-bacheloropleiding, een initiële masteropleiding of een master-na-masteropleiding;
- 5° de studieomvang van de opleiding, uitgedrukt in studiepunten;
- 6° in voorkomend geval de specificatie van de graad, vermeld in artikel II.77;

- 7° in voorkomend geval de bijkomende titel die de houder van het diploma kan voeren, vermeld in artikel II.76;
- 8° de vermelding van de onderwijstaal van de opleiding.

Voor de bachelor- en de masteropleidingen geeft de eerste lijst de situatie weer van het academiejaar 2018-2019, voor de opleidingen van het hoger beroeps-onderwijs de situatie van het academiejaar 2019-2020.

De Vlaamse Regering past als een gevolg van de volgende beslissingen of besluiten de lijst met de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs en de bachelor- en masteropleidingen die de universiteiten en hogescholen aanbieden, jaarlijks aan:

- 1° op basis van een beslissing van de Vlaamse Regering over:
- a) de erkenning van een nieuwe opleiding;
 - b) de wijziging van de studieomvang van een opleiding;
 - c) de erkenning van een master in het kader van de uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding;
- 2° op voorstel van de algemene vergadering van de VLUHR, die beslist volgens haar eigen beslissingsregels, over:
- a) wijzigingen in de kwalificatie van de graad van de opleiding;
 - b) wijzigingen aan afstudeerrichtingen die binnen een bepaalde opleiding kunnen worden aangeboden. Die wijzigingen hebben betrekking op:
 - 1) het aanbieden van nieuwe afstudeerrichtingen;
 - 2) wijzigingen aan de benaming van bestaande afstudeerrichtingen, met uitzondering van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs;
 - 3) veranderingen van vestiging binnen de instelling en opleiding van bestaande afstudeerrichtingen;
 - c) de omvorming van een bachelor- of masteropleiding tot een gezamenlijk georganiseerde opleiding, waarbij de toetredende instelling de bachelor- of masteropleiding op het ogenblik van de omvorming niet aanbiedt als vermeld in artikel II.166;
 - d) de samenvoeging van twee of meer bacheloropleidingen of twee of meer masteropleidingen binnen een hogeschool of universiteit, vermeld in artikel II.167;
- 3° op basis van een beslissing van het instellingsbestuur waarmee ze aangeeft:
- a) de opleiding of een afstudeerrichting niet langer te organiseren;
 - b) de taal van een bachelor-na-bachelor- en master-na-masteropleiding te wijzigen;
- 4° op basis van een negatief accreditatiebesluit van de accreditatieorganisatie;
- 5° in geval een masteropleiding geselecteerd wordt in overeenstemming met de bepalingen van een Europees financieringsprogramma ter bevordering van de internationale samenwerking in het hoger onderwijs en waarbinnen een multi- of gezamenlijke diplomering wordt vooropgesteld;
- 6° op basis van een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs om een anderstalige bachelor- of masteropleiding te organiseren, waarover de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 dagen geen negatief oordeel heeft gegeven;
- 7° op basis van een positief oordeel van de Commissie Hoger Onderwijs over de verandering van vestigingsplaats van een bachelor- of masteropleiding.

De Vlaamse Regering kan de lijst van de bachelor- en masteropleidingen die de universiteiten en hogescholen aanbieden, ook aanpassen om de noodzakelijke vergelijkbaarheid, duidelijkheid en transparantie in de benamingen te realiseren, op advies van de VLUHR.

Voor de bachelor- en masteropleidingen die de andere ambtshalve geregistreerde instellingen en de geregistreerde instellingen aanbieden, kan de Vlaamse Regering het Hogeronderwijsregister, vermeld in paragraaf 1, aanpassen op vraag

van het instellingsbestuur. Voor de specificatie van de graad voegt het instellingsbestuur bij de voormelde vraag een advies van de VLUHR.

De door de VLUHR en het instellingsbestuur gevraagde aanpassingen worden jaarlijks vóór 1 december van het academiejaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarop de aanpassing van toepassing is, meegedeeld aan de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid.”.

Art. 18. Artikel II.187 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. II.187. §1. Voor de inschrijving in een bacheloropleiding in het studiegebied Geneeskunde geldt naast de algemene toelatingsvoorwaarde, als bijkomende toelatingsvoorwaarde het gunstig gerangschikt zijn op basis van een toelatingsexamen, georganiseerd door een examencommissie, hierna toelatingsexamen arts te noemen.

Het toelatingsexamen beoogt het toetsen van de bekwaamheid van de studenten om een geneeskundige opleiding met succes af te ronden.

§2. Voor de inschrijving in een bacheloropleiding in het studiegebied Tandheelkunde geldt als bijkomende toelatingsvoorwaarde het gunstig gerangschikt zijn op basis van een toelatingsexamen, georganiseerd door een examencommissie, hierna toelatingsexamen tandarts te noemen.

Het toelatingsexamen beoogt het toetsen van de bekwaamheid van de studenten om een tandheelkundige opleiding met succes af te ronden.

§3. De georganiseerde toelatingsexamens, vermeld in paragraaf 1 en 2, zijn vergelijkend van aard.

De kandidaten die ten minste de helft van de bepaalde punten behalen op alle onderdelen van het examen zijn geslaagd.

De geslaagde kandidaten worden gerangschikt in volgorde van de behaalde numerieke score.

De geslaagde kandidaten met de hoogste behaalde scores worden gunstig gerangschikt, rekening houdend met de quota, vermeld in paragraaf 4.

De lijst met de gunstig gerangschikte kandidaten wordt definitief bekendgemaakt uiterlijk vóór 1 augustus van het lopende jaar.

§4. De startquota voor de gunstig gerangschikte kandidaten worden afzonderlijk bepaald voor de opleiding arts en tandarts op basis van beroeps- en opleidingsgerelateerde parameters.

Het aantal kandidaten dat jaarlijks gunstig gerangschikt kan worden, bedraagt voor het toelatingsexamen arts 1102 en voor het toelatingsexamen tandarts 135.

Afhankelijk van de door de kandidaten behaalde examenresultaten kan het startquotum overschreden worden. De cesuur wordt principieel getrokken tussen de kandidaten met een verschillend examenresultaat.

Jaarlijks stelt de Vlaamse Regering per opleiding uiterlijk tegen 1 januari het aantal effectieve starters in het lopende academiejaar vast. Indien dit aantal afwijkt van het startquotum dat voor deze opleiding voor dat academiejaar voorop-

gesteld was, corrigeert de Vlaamse Regering het startquotum voor het volgende academiejaar met dat verschil.

Bijkomend kan de Vlaamse Regering bij deze aanpassing van de startquota rekening houden met een of meer van de volgende beroeps- en opleidingsgerelateerde criteria:

- 1° het aantal afgestudeerden in de masteropleiding;
- 2° het aantal afgestudeerden dat een andere beroepskeuze maakt;
- 3° het afnemende beroepenveld;
- 4° de opleidingscapaciteit.

§5. Het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts omvatten toetsen die betrekking hebben op:

- 1° wetenschappelijke kennis en inzicht in de vakken biologie, fysica, chemie en wiskunde, afgestemd op de tweede en de derde graad van het algemeen secundair onderwijs;
- 2° generieke competenties die aansluiten bij themata uit respectievelijk de beroepspraktijk van artsen en de beroepspraktijk van tandartsen.

De Vlaamse Regering legt de nadere regels vast voor de indeling, de wegings- en evaluatiecriteria, met inbegrip van de afrondingsregels, de toetsmethoden en de inhoud van het examen.

§6. Het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts worden georganiseerd conform de volgende regels:

- 1° het wordt eenmaal per jaar georganiseerd. De organisatie ervan wordt tijdig bekendgemaakt;
- 2° de Vlaamse Regering kan een examengeld van ten hoogste 50 euro vastleggen als bijdrage in de organisatiekosten. Vanaf 2019 wordt het bedrag aangepast aan de jaarlijkse stijging van de index van de consumptieprijzen met als referentiedatum 1 januari 2018. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal;
- 3° de Vlaamse Regering:
 - a) organiseert het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts volgens de nadere regels die ze bepaalt en legt die vast in een besluit. Bij de organisatie van het examen wordt voor studenten met functiebeperkingen als vermeld in artikel II.221, §2, in redelijke aanpassingen voorzien;
 - b) legt de modaliteiten vast van de interne beroepsprocedure en de inzageprocedure. De Vlaamse Regering regelt de werking van de examencommissie, vermeld in paragraaf 7, en bepaalt de vergoedingen van de leden;
 - c) bepaalt de nadere regels voor het vergelijkend examen, vermeld in paragraaf 3 en 5;
- 4° de examencommissie, vermeld in paragraaf 7:
 - a) stelt een werkings- en examenreglement op waarin concrete voorschriften zijn opgenomen ter uitvoering van het besluit, vermeld in punt 3°;
 - b) valideert de examenvragen en evalueert de examenresultaten;
 - c) is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het examen;
 - d) maakt vooraf het examenprogramma bekend en publiceert na afloop van het examen een representatief staal van de examenvragen en antwoorden;
- 5° de voorzitter van de examencommissie, vermeld in paragraaf 7, maakt de resultaten en de lijst, vermeld in paragraaf 3, bekend.

§7. De toelatingsexamens, vermeld in paragraaf 1 en 2, worden georganiseerd door dezelfde examencommissie.

De Vlaamse Regering benoemt de voorzitter, de secretaris en de leden van de examencommissie.

De examencommissie telt, voorzitter en secretaris uitgezonderd, minimaal tien en maximaal vijftien leden.

De leden van de examencommissie worden op zodanige wijze aangeduid uit de leden van het zelfstandig academisch personeel van de universiteiten dat de nodige expertise aanwezig is op het vlak van de medische praktijk, de inhoud van de vakken, de onderwijskunde en de psychologie.

§8. De examens worden op zodanige wijze georganiseerd dat studenten per academiejahr aan de beide toelatingsexamens, vermeld in paragraaf 1 en 2, kunnen deelnemen.

§9. Het slagen voor het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts in een bepaald burgerlijk jaar wordt alleen aanvaard voor het voldoen aan de bijkomende toelatingsvoorwaarde als de student uiterlijk op 30 september van dat burgerlijk jaar in het bezit is van het diploma secundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig of gelijkgesteld studiebewijs.

§10. De bijkomende toelatingsvoorwaarde gunstig gerangschikt zijn voor het toelatingsexamen arts of het toelatingsexamen tandarts, vermeld in paragraaf 1 en 2, geldt ook voor de inschrijving in een bachelor- of masteropleiding in het studiegebied Geneeskunde of in het studiegebied Tandheelkunde als de student vrijstelling heeft verkregen van sommige opleidingsonderdelen, of vermindering van de studiomvang, op grond van een diploma dat behaald is na een opleiding waarvoor de voormelde bijkomende toelatingsvoorwaarde niet van toepassing is. De voormelde bijkomende toelatingsvoorwaarde geldt ook in geval van een rechtstreekse diplomering als vermeld in artikel II.245.

§11. De studenten die vóór 1 januari 2018 voldoen aan de algemene en bijzondere toelatingsvoorwaarden voor de opleidingen in het studiegebied Geneeskunde of in het studiegebied Tandheelkunde, worden vrijgesteld van het vergelijkend toelatingsexamen, vermeld in dit artikel.

De studenten in de masteropleiding geneeskunde of tandheelkunde die een vervolgoopleiding beogen waarvoor beide basisdiploma's vereist zijn, zijn vrijgesteld van het toelatingsexamen voor de complementaire basisopleiding op voorwaarde van goedkeuring door het instellingsbestuur. De concrete modaliteiten en voorwaarden in dit verband, worden voorafgaandelijk op algemene wijze uitgewerkt in het onderwijs- en examenreglement van de instelling.

De vrijstelling van het vergelijkend toelatingsexamen, vermeld in dit artikel, geldt, onverminderd de toepassing van artikel II.193, ook voor personen die buiten België een diploma van respectievelijk arts of tandarts hebben behaald en die de toelating hebben om zich aan een universiteit in Vlaanderen in te schrijven respectievelijk voor een masteropleiding in het studiegebied Geneeskunde of een masteropleiding in het studiegebied Tandheelkunde.

§12. Het bewijs van toelating van een student die gunstig wordt gerangschikt en tijdig voldoet aan de algemene toelatingsvoorwaarde, vermeld in paragraaf 9, blijft onbeperkt geldig."

Art. 19. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt een artikel II.188/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. II.188/1. Onverminderd de algemene toelatingsvoorwaarden voor een bacheloropleiding, vermeld in artikel II.178, wordt de eerste inschrijving voor bepaalde bacheloropleidingen aan de hogescholen of de universiteiten afhankelijk gesteld van de verplichte deelname aan een niet-bindende toelatingsproef.

De niet-bindende toelatingsproef is instellingsneutraal. De resultaten van de niet-bindende toelatingsproef kunnen in geen geval de weigering tot de eerste inschrijving voor een opleiding tot gevolg hebben. Een instelling kan wel beslissen om een remediëring als vermeld in artikel II.246, §1, 1°, op te leggen aan een student die de vooropgestelde cesuur voor de proef niet behaalt.

In uitzonderlijke gevallen kan door de instelling voor een individuele student op gemotiveerde wijze worden afgeweken van de voorwaarde tot verplichte deelname. Ook in dat geval kan de instelling een remediëring opleggen aan die studenten.

De Vlaamse Regering legt, na raadpleging van de VLUHR, bij besluit de lijst vast van de opleidingen waarvoor deelname aan een niet-bindende toelatingsproef een voorwaarde voor inschrijving is.

De hogescholen en universiteiten nemen de bijkomende inschrijvingsvoorwaarde tot het afleggen van een verplichte, niet-bindende toelatingsproef, de modaliteiten waarbinnen dat moet gebeuren, de mogelijke afwijkingen op de verplichte deelname, en, in voorkomend geval, een remediëring die wordt opgelegd in het onderwijs- en examenreglement.”.

Art. 20. Aan artikel II.190, §2, eerste lid, van dezelfde codex worden de volgende zinnen toegevoegd:

“Een instelling kan in het studiegebied Geneeskunde daarenboven het aantal inschrijvingen voor een master-na-masteropleiding, rekening houdend met de resultaten van het bekwaamheidsonderzoek, kwantitatief beperken in relatie tot de beschikbare opleidingscapaciteit, waarbij steeds wordt gewerkt op basis van objectieve parameters. Het instellingsbestuur legt de bijkomende inschrijvingsvoorwaarden vast in haar onderwijsreglement, conform artikel II.221, §1, 5°, b).

De beperking van het aantal inschrijvingen in een bepaalde master-na-masteropleiding kan er niet toe leiden dat een student na het behalen van het diploma van master in de geneeskunde geen enkele master-na-masteropleiding in het studiegebied Geneeskunde kan aanvatten.”.

Art. 21. In artikel II.201 wordt in §1 en §2 het punt 10° geschrapt.

Art. 22. Aan artikel II.221, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014, wordt een punt 20° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“20° in voorkomend geval: de bijkomende inschrijvingsvoorwaarde tot het afleggen van een verplichte, niet-bindende toelatingsproef als vermeld in artikel II.188/1, de modaliteiten waarbinnen dat moet gebeuren, de mogelijke afwijkingen op de verplichte deelname, en, in voorkomend geval de remediëring die wordt opgelegd.”.

Art. 23. In artikel II.246, §1, van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 19 juni 2015, wordt voor punt 1°, dat punt 1°/1 wordt, een nieuw punt 1° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1° als een student de cesuur voor de proef niet behaalt als vermeld in artikel 188/1, tweede lid, of niet aan de voorwaarde tot verplichte deelname aan die proef heeft voldaan, kan de instelling een remediëring opleggen;”.

Art. 24. In artikel II.285 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014, worden in het derde lid de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in de eerste zin worden de woorden "door de stuurgroep Databank Hoger Onderwijs" vervangen door de woorden "door de Vlaamse overheid en de instellingen in het gestructureerd overleg";
- 2° in de laatste zin wordt het woord "stuurgroep" vervangen door de woorden "Vlaamse overheid en de instellingen in het gestructureerd overleg".

Art. 25. In artikel II.294, §1, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De beroepen tegen een beslissing als vermeld in artikel I.3, 69°, h), worden bij de Raad ingesteld binnen een vervalt termijn van dertig dagen, die ingaat de dag na de dag van de kennisgeving van de definitieve beslissing van het krachtens het decreet bevoegde orgaan."

Art. 26. Artikel II.298 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 21 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.298. §1. Het administratief dossier dat door het bestuur uiterlijk samen met de antwoordnota aan de Raad en aan de verzoekende partij wordt bezorgd, bevat ten minste de volgende stukken:

- 1° een afschrift van de bestreden studievoortgangsbepaling;
- 2° in voorkomend geval de examenkopij(en) van of het stagerapport van de verzoeker, of het verslag van het bekwaamheidsonderzoek met het oog op de verwerving van een bewijs van bekwaamheid;
- 3° het dossier dat samengesteld is naar aanleiding van het intern beroep, vermeld in artikel II.283, eerste lid, met inbegrip van het verzoekschrift op intern beroep;
- 4° de door het bestuur vastgelegde reglementaire bepalingen die op de bestreden beslissing van toepassing waren, waaronder in elk geval het onderwijs- en examenreglement en in voorkomend geval andere teksten met reglementaire strekking zoals de ECTS-fiche, het stagereglement, de studiegids en het vademecum.

De stukken worden door het bestuur gebundeld en op een inventaris ingeschreven.

§2. Als er gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens bestaan dat een partij of een derde een stuk onder zich heeft dat het bewijs inhoudt van een ter zake dienend feit, kan de rechter bevelen dat het stuk of een eensluidend verklaard afschrift ervan bij het dossier van de rechtspleging wordt gevoegd.

De voorzitter beslist ter zake bij beschikking. De beschikking vermeldt de identiteit van de partij of de derde die het stuk moet overleggen en de wijze waarop en de termijn waarbinnen dat moet gebeuren. De beschikking wordt via het meest gereede communicatiemiddel verzonden aan de partijen en bij aangetekend schrijven aan een derde.

§3. Als het verzoek een aanpassing van het leerkrediet betreft, kan de Raad bij de betrokken instellingen van het hoger onderwijs informatie opvragen met het oog op de verificatie van de voorgelegde feiten."

Art. 27. Artikel II.300 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.300. Het dossier van de rechtspleging kan door de partijen en/of hun raadsman worden geraadpleegd op het secretariaat van de Raad. Ze nemen daartoe vooraf contact op met de secretaris."

Art. 28. Artikel II.301 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.301. Na registratie van het verzoekschrift betekent de secretaris via het meest gereede communicatiemiddel aan de partijen:

- 1° een procedurekalender;
- 2° de datum, het uur en de plaats van de zitting van de Raad;
- 3° de samenstelling van de Raad.

De betekening gaat, wat de verwerende partij betreft, vergezeld van een kopie van het verzoekschrift."

Art. 29. Artikel II.302 van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 17 juni 2016, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. II.302. §1. De procedurekalender, vermeld in artikel II.301, eerste lid, 1°, stelt de termijn vast waarbinnen:

- 1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota en het administratief dossier aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen;
- 2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan het bestuur voor te leggen.

De termijn, vermeld in het eerste lid, bedraagt voor elke partij ten minste 96 uur.

§2. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gereede communicatiemiddel.

Een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd."

Art. 30. In artikel II.303, §2, van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

- "2° de hoedanigheid van lid van een rechtspersoon als vermeld in artikel 24, §4, van de Grondwet, verantwoordelijk voor de universiteit of de hogeschool waaraan de kwestieuze beslissing werd genomen, of van een personeelslid van die universiteit of hogeschool;"

2° er wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

- "3° de hoedanigheid, vermeld in punt 2°, hebben gehad in een periode van drie jaar die aan het ingestelde beroep voorafgaat."

Art. 31. In artikel II.307 van dezelfde codex wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De uitspraak van de Raad wordt met een aangetekende zending aan de partijen bezorgd."

Art. 32. In artikel III.116, 3°, van dezelfde codex worden tussen de woorden "raad van bestuur" en de woorden "van de betrokken instelling" de woorden "of de algemene raad" ingevoegd.

Art. 33. In artikel IV.90 van dezelfde codex wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering organiseert een databank die gegevens verzamelt en ter beschikking stelt over de instellingen, opleidingen en studenten die onder de toepassing van deze codificatie vallen, hierna de Databank Hoger Onderwijs te noemen. Dat gebeurt conform de regelgeving over de elektronische verwerking van persoonsgegevens. De databank is gericht op het verzamelen en verwerken van gegevens, of het coördineren van gegevensstromen, met de volgende doelstellingen: 1° het onderwijsaanbod in de Vlaamse Gemeenschap opvolgen; 2° de inschrijvingsgegevens, de studievoortgangsgegevens en de studiebewijzen van studenten registreren; 3° studieloopbanen opvolgen; 4° het leerkrediet van studenten opvolgen; 5° de financiering krachtens deze codificatie implementeren; 6° statistisch materiaal verzamelen; 7° het overheidsbeleid voorbereiden, monitoren en evalueren; 8° het inschrijvingsproces bij de instellingen hoger onderwijs ondersteunen; 9° het kwaliteitszorgstelsel ondersteunen.”.

Art. 34. In artikel IV.91 van dezelfde codex worden paragraaf 1 en 2 vervangen door wat volgt:

“§1. De bevoegde dienst van de Vlaamse overheid staat in voor de verzameling en het beheer van de gegevens, vermeld in artikel IV.90, en doet dat in nauw partnerschap met de hogeronderwijsinstellingen en hun koepelorganisaties. Daartoe wordt gestructureerd overleg georganiseerd.

Een stuurgroep kan worden opgericht die paritair samengesteld is uit gemandateerde vertegenwoordigers van de overheid en van de hogeronderwijsinstellingen. De Vlaamse Regering benoemt de leden van de stuurgroep, die zijn voorgedragen door de VLUHR en het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming. De stuurgroep kan actief zijn rond het verzamelen en beheren van de data, de kwaliteit van de processen van de dataverzameling aan de instellingen en bij de overheid en het begeleiden van de financieringsberekening op basis van die data.

§2. De stuurgroep, vermeld in paragraaf 1, stelt een huishoudelijk reglement op.”.

Art. 35. Artikel IV.92 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. 36. In artikel IV.93 van dezelfde codex wordt in het tweede lid de zinsnede “De stuurgroep vermeld in artikel IV.91 stelt” vervangen door de zinsnede “In het gestructureerd overleg, vermeld in artikel IV.91, stellen de Vlaamse overheid en de instellingen samen”.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 2 april 2004

Art. 37. Artikel 4, §1, 2°, van het decreet van 2 april 2004 houdende goedkeuring en uitvoering van het verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs, ondertekend te Den Haag op 3 september 2003 wordt vervangen door wat volgt:

“2° het tarief voor de toets nieuwe opleiding bedraagt per opleiding ten hoogste 20.000 euro.”.

Hoofdstuk 4. Inwerkingtreding

Art. 38. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2018, met uitzondering van artikel 12, artikel 13 en artikel 17, die in werking treden op 1 oktober 2018.